

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده بهداشت

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته علوم بهداشتی در تغذیه

عنوان

**بررسی تاثیر مکمل یاری بره موم بر فراسنج‌های اسپرم، فاکتورهای التهابی و
میزان هورمون‌های جنسی در مردان نابارور آیدیوپاتیک**

استاد راهنما

دکتر مریم جوادی

اساتید مشاور

دکتر حسین خادم حقیقیان

دکتر علی اکبر کرمی

نگارش

فرشته غلامی نژاد

بهمن ۱۳۹۶

چکیده

مقدمه و هدف: باروری در اکثر فرهنگ‌ها از ارزش بالایی برخوردار است. نقص عملکرد اسپرم به عنوان یکی از بزرگترین عوامل دخیل در ناباروری مردان مطرح است. یکی از عوامل موثر در نقص عملکرد و کاهش تحرک اسپرم، افزایش گونه‌های فعال اکسیژن می‌باشد که منجر به افزایش سطح اکسیداتیوی می‌گردد. پژوهش حاضر با هدف تعیین اثر مکمل‌یاری بره موم بر فراسنج‌های اسپرم، فاکتورهای التهابی، شاخص‌های استرس اکسیداتیو و میزان هورمون‌های جنسی در مردان نابارور آیدیوپاتیک انجام گرفت.

مواد و روش کار: در این کارآزمایی بالینی تصادفی دو سوکور کنترل دار، از بین ۷۰ مرد مراجعه کننده به کلینیک فوق تخصصی درمان ناباروری بیمارستان ولایت شهر قزوین در سال ۱۳۹۵، در مجموع ۶۰ مرد آستنواسپرم (با تحرک کلی اسپرم کمتر از ۵۰ درصد و حرکت سریع و پیشرونده در مسیر مستقیم اسپرم کمتر از ۲۵ درصد)، وارد پژوهش شدند و به روش تقسیم تصادفی ساده (برزدن کارت‌های رنگی)، به دو گروه مداخله و دارونما ($n=30$) تقسیم شدند. افراد گروه مداخله به مدت ۱۲ هفته، روزانه ۱۵۰۰ میلی‌گرم بره موم (سه کپسول ۵۰۰ میلی‌گرم) و افراد گروه دارونما، روزانه سه کپسول دارونما دریافت کردند. فراسنج‌های اسپرم، ظرفیت آنتی‌اکسیدانی تام، غلظت مالون دی آلدئید، فاکتورهای التهابی و هورمون‌های جنسی پلازما، شاخص‌های تن سنجی و میزان فعالیت بدنی در ابتدا و انتهای پژوهش، تعیین شدند. آنالیز آماری با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ انجام گرفت.

یافته‌ها: پس از انجام مداخله، تعداد، غلظت و درصد کل اسپرم‌های متحرک (با درجه a, c, a+b, a+b+c) و ظرفیت آنتی اکسیدانی تام در گروه مداخله به طور معنی داری افزایش و غلظت مالون دی آلدئید و فاکتورهای التهابی پلازما در گروه مداخله به طور معنی داری کاهش یافت ($P < 0.05$). تغییرات هورمون‌های جنسی در دو گروه معنی دار نبود.

بحث و نتیجه گیری: بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر، دریافت بره موم در مردان آستنواسپرم، منجر به کاهش استرس اکسیداتیو و فاکتورهای التهابی، افزایش غلظت و تحرک اسپرم شد، ولی تغییری در هورمون‌های جنسی مشاهده نگردید. با توجه به اثرات مفید آنتی‌اکسیدانی بره موم و توانایی آن بر خنثی سازی گونه‌های فعال اکسیژن، شاید پیشنهاد خوبی به عنوان داروی مقابله با ناباروری در مردان نابارور باشد.

کلید واژه‌ها: ناباروری، بره موم، آستنواسپرمی، استرس اکسیداتیو.